

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ

Φτενά χωράφια
κρατημένα με πεζούλια
κι άπιαστες γίδες
που κρεμιούνται στους γκρεμούς
έτσι είν' ή πατρίδα μας
μά ή πούλια
δὲ λάμπει πὺδ καθάρια
σ' άλλους οὐρανούς.

Γ. Κ.

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΑΡΤΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΧΡΟΝΟΣ 4ος

ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ:
ΠΑΤΗΣΙΩΝ 14 - Β' ΟΡΟΦ.ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 33
ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 20

ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ - ΣΥΒΡΗΣ 1980

Η Στέγη του "Αραχθου"

Είχαμε γράψει στο προηγούμενό μας φύλλο για τη στέγη του "Αραχθου". (Γραφείο ή Λέσχη) και τη σημασία που θα είχε ή απόκτησή του. Πάρα πολλοί ήταν εκείνοι οι όποιοι επεκρότησαν την ιδέα (απόφαση) αυτή και έδωσαν τις πρώτες συνδρομές τους.

Διευκρινίζουμε πώς δὲ θα απαιτηθεί κανένα τεράστιο ποσό δεδομένου ότι: "Όταν θα συγκεντρωθεί ένα ικανό ποσό χρημάτων περίπου της τάξεως του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) δραχμών, τότε θα βρεθεί ένας χώρος από τους πολλούς που υπάρχουν και θα συμφωνηθεί από τα σχέδια. Θα γίνει ο σκελετός και στη συνέχεια όλα τα υπόλοιπα θα τα αναλάβουν ειδικευμένα συνεργεία του "Αραχθου" για να τα αποπερατώσουν άφιλοκερδώς. Ήδη έχουμε στη διάθεσή μας συνεργεία κτιστάδων, υδραυλικών, ηλεκτρολόγων, σοβατζήδων, μπογιατζήδων κτλ., που περιμένουν το χώρο (κουτί) για να τον αποπερατώσουν.

Τώρα θα μάς πείτε που θα βρεθεί το ένα εκατομμύριο δρχ., θα σὰς εξηγήσουμε:

Προϋπολογισμός

1.000 συνδρομητές X 1.000 δρχ. = 1.000.000
"Αν στα ποσά αυτά προστεθούν και τυχόν Κρατικές επιχορηγήσεις και άλλες τυχόν ενισχύσεις από πατριώτες με μεγαλύτερη οικονομική άνεση, τότε ασφαλώς το έργο θα γίνει πολύ πιο εύκολα. Διευκρινίζουμε δὲ πώς αν μέσα σε δυο χρόνια δὲ συγκεντρωθεί ικανό ποσό τότε, με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης, τα χρήματα θα διατεθούν για κάποιο έργο στο χωριό μας ή όπου άλλοι κρίνει ή Γενική Συνέλευση.

Επίσης αν στο τέλος της περιόδου (Απρίλης) συγκεντρωθεί ποσό όχι μικρότερο των 200.000 δρχ., τότε το ποσό αυτό, σύμφωνα με υπόσχεση συμπατριώτη μας, θα διπλασιαστεί. όποτε, σύμφωνα με τις προοπτικές, φέτος το ποσό θα πλησιάσει όπωσδήποτε το ένα εκατομμύριο και το έργο αρχίζει.

Καλή επιτυχία λοιπόν.

Σημείωση: Στο επόμενο φύλλο θα δημοσιεύσουμε τις προσφορές.

Αρ. Ταμειοτηρίου Έθν. Τράπεζας Ελλάδας 94.41.56-5

ΓΙΑ ΤΟΝ Ο.Τ.Ε.

Φαῦλος κύκλος ή υπόθεση τηλεφώνου στα χωριά μας, ούτε ξέρεις τί θα βγει έτσι και σχηματίζεις ένα νούμερο. Και νάταν μόνο αυτό, οι αρμόδιοι τα τοποθετούν όπως όπως και όπου νάναι. άλλωστε δὲ δικαιολογείται:

Τὸ τηλεφώνου στη Φτέρη νὰ βρίσκεται σε ταγκάρινο και χωρίς μετρητή.

Τὸ τηλεφώνου στους Ναζαίους νὰ βρίσκεται σε σπίτι και χωρίς μετρητή.

Τὸ τηλεφώνου στα Λαγκάδια νὰ μὴν έχει μετρητή.

Οι κάτοικοι διαμαρτύρονται συνεχώς για την κατάσταση αυτή και σὰς μεταφέρουμε τις διαμαρτυρίες. Και όταν τηλεφωνούν χωρίς μετρητή επαφίεται στη καλή διάθεση ή τη συνείδηση του υπεύθυνου του τηλεφωνικού κέντρου ως προς το πόσο κοστίζει το τηλεφώνημα. Πρέπει όπωσδήποτε να τοποθετηθούν μετρητές... Πρέπει όπωσδήποτε να βελτιωθεί ή κατάσταση...

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΗΜΑ

«Οί παραθεριστές»

Σκληρή ή εγκατάλειψη των όρεινων μας χωριών από τους όρμύδιους και τους κατοίκους. Οι κάτοικοι των χωριών μας τᾶχαν όλα κι έφυγαν.

Αχ αυτή ή «ΑΣΤΥΦΙΛΙΑ».

Αχ αυτή ή «ΟΜΟΡΦΗ» ΑΘΗΝΑ.

Αχ αυτή ή «ΟΜΟΡΦΗ» ΕΞΕΝΗΤΕΙΑ.

Και νάταν μόνο αυτό; Δὲν φτάνει που εγκατέλειψαν τη γη των πατέρων τους, έρχονται τώρα και «παραθερίζουν» και παράλληλα ζητᾶνε απ' όλα.

Ζητᾶνε ΦΩΣ - ΤΗΛΕΦΩΝΟ - ΔΡΟΜΟ - ΝΕΡΟ. Δὲν φτάνει μόνο αυτό αλλά έρχονται και ξεσηκώνουν και τους «φιλήσυχους» μόνιμους κατοίκους των χωριών και τους μιλάνε δήθεν ότι έχουν και αυτοί δικαιώματα...

Κι οι αρμόδιοι;

Κι οι αρμόδιοι δὲν πτοούνται δὲν συγκινούνται και παραμένουν σταθερά στις θέσεις τους, δηλώνοντας:

«Ε όχι κύριοι παραθερισταί τα έργα γίνονται μόνο για τους μόνιμους κατοίκους των χωριών κι όχι για σὰς πούρχεστε για ένα μήνα». Μ' άλλα λόγια ή Νομαρχία διά του στόματος του κ. Νομάρχη δήλωσε, όταν τον επισκέφθηκε ομάδα αγανακτισμένων κατοίκων για το θέμα του Ύδραγωγείου στα Λαγκάδια: «Τα έργα γίνονται μόνο για τους μόνιμους κατοίκους». (Σ.Σ. ήλικιωμένους - γέροντες γιατί μόνο αυτοί με μιὰ τέτοια μεταχείριση έμειναν εκεί).

Αλήθεια σκεφτήκαμε όμως ποτέ πόσο, άχάριστοι είμαστε; Όλα τᾶχαμε στην Αθήνα και στο έξωτερικό κι έρχόμαστε τώρα για διακοπές στο χωριό μας για παραθέριση και ζητᾶμε πάλι απ' όλα. Δίκιο έχει όμως ο κ. Νομάρχης.

Γιατί τα περιμένουμε όλα από το Κράτος; "Αν θέλουμε δρόμο ας πάρουμε τη σκαπάνη και να φτιάξουμε, τᾶχα έτσι δὲν έσκαβαν οι άρχαίοι ήμών πρόγονοι;

Η... ΓΕΦΥΡΑ ΣΤΟΝ ΑΡΑΧΘΟ

Έτσι γίνεται ακόμη ή επικοινωνία μεταξύ των περιοχών εκάτέρωθεν του ΑΡΑΧΘΟΥ ποταμού στη θέση όπου «πρόκειται» να γίνει ή ΓΕΦΥΡΑ. Οι υποσχέσεις των αρμοδίων για γέφυρα και το κονδύλι που βγήκε για τη μελέτη «έπεσαν» στον ΑΡΑΧΘΟ. Στη φωτογραφία μας ο μικρός στη θάρκα (μονόξυλο) θα προσπαθήσει να περάσει τους επιβάτες απέναντι... Και όλα αυτά τώρα. 20ός αιώνας μ.Χ.!!!

"Αν θέλουμε φως ας πληρώσουμε τις κολώνες και τα σύρματα (έτσι λέει ή ΔΕΗ) και τότε ευχαρίστως θα μάς φέρουν το ΦΩΣ.

"Αν θέλουμε τηλεφώνου είναι πολύ απλό: "Ας ανάψουμε φωτιές να ελαίνει καπνός κι έτσι θα συνοουήμαστε, τᾶχα έτσι δὲν έκαναν οι πρώτοι άνθρωποι της γῆς;

"Αν θέλουμε νερό ας φτιάξουμε πηγάδια για να πίνουμε... Μέρες είναι και θα περάσουν και τότε θα θρεθούμε πάλι (δὲ τί χαρά!!) στις όμορφες πόλεις Αθήνα - Αμερική - Καναδά - Γερμανία - Βέλγιο - Αίγυπτο - Σαουδική Αραβία και θα περνᾶμε πάλι θαυμάσια.

Και να θυμούμαστε πάντα: Πώς οι ξενητεμένοι είναι «παραθεριστές» και ότι τα έργα στα χωριά μας γίνονται για ανθρώπους με ήλικία πάνω από 70 χρονών!!!

Κι ότι έχουμε μόνο υποχρεώσεις. Κι όταν έρχόμαστε από χιλιάδες χιλιόμετρα μακριά για να δοῦμε τους τελευταίους εναπομείναντες άδελφούς και πατέρες έρχόμαστε για διακοπές...

Αυτή είναι ή μοίρα μας...

ΧΡ. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΠΑΛΗΕΣ ΘΥΜΗΣΕΙΣ

Για να θυμούνται οι παλαιοί και να μαθαίνουν οι νέοι

Του επίτιμου προέδρου της 'Αδελφότητας Δ. Καλιακάτσου

Ήταν ένα καλοκαίρι του 1925. Ή ζήτη από το 'Απρίλιο ακόμη μήνα, ήταν φοβερό. Οι Ναζιϊώτες ήταν άπειροι. Σταγόνα βροχή δεν έπεσε, δεν έριξε ο καλός Θεός. Ούτε συννεφάκι δεν φάνηκε στον ουρανό και απ' ότι θυμάμαι στα 10 χρόνια, ίσως στα δύο καλοκαίρια έβρεχε. Τα καλαμπόκια τα ξερά είχαν πάει 30 πόντους. Μέρα νύχτα κάρων μεσημέρι, δηλ. τα φύλλα διπλώναν προς τα μέσα και σιγά σιγά μαραίνονταν. Μαζεύτηκαν όλοι στην εκκλησία, βάρεσαν την καμπάνα, ήλθε κι ο μακαρίτης ο Παπαζώης να κάνει παράκληση αλλά και πάλη τίποτε. Να σκεφθεί κανένας πόσο οι άνθρωποι αυτοί κουράστηκαν να καλλιεργήσουν αυτά τα χωράφια (φτηνά χωράφια κρατημένα με πεζούλια κλπ. πού έλεγε ο μακαρίτης ο Κοτζιούλας). Να τα δαμάσουν τρεις φορές, να δαμάσουν τις μπλάνες (δολοκλήρα κορώνια να τα κάνουν σόνη) να τα σπείρουν, να τα σκαλίσουν και να περιμένουν να ωριμάσουν για να μαζέψουν τις ρόκες και να περάσουν λίγο καιρό με την μπομπότα, και στο τέλος να κόψουν τις καλαμπόκες από τη ρίζα χωρίς καν να φουντάσουν. Ξυπόλυτοι, ο ιδρώτας να τρέχει ποτάμι όλη τη μέρα με λίγη διακοπή μόνο το μεσημέρι για να φάν λίγο ξινόγαλο νερομένο και τα παιδιά να φωνάζουν «θέλω και άλλο μάννα» και η μάννα να τους λέει: πηγαίνετε πέρα τ'λάκα να παίζετε, (για να ξεράσουν την πείνα) το βράδυ δε η μάννα φορτωμένη τη Σαρμανίτσα με το κοτσικό, από πάνω κλαρί για τις γίδες κι ένα παιδί λίγο μεγαλύτερο στα χέρια, ο πατέρας φορτωμένος τ' αλτάρια και τραβώντας τα δόδια για να φθάσουν το βράδυ φέριον στην κούραση. Στο σπίτι άλλες φροντίδες περιέμεναν τη μάννα.

Να φτιάσει λίγο φαί, καμιά τουάτα σαλάτα χωρίς λάδι ή καμιά μπλάτσα, ή τίποτε ζουμιά, ή κάτι πουλά προχειρο, μπαζίνε λ.χ. «Αν πότε γι' αυτό; όταν έπλησαν τα πήγαιναν στο μαγαζί του μακαρίτη του Χρήστου Καλιακάτσου για να πάρουν ράμματα για να υπαλίσουν κάνα ορούχο. Το λιγοστό δούτιρο που είχαν το πήγαιναν κι αυτό στο μαγαζί για να πάρουν καμιά πήχη ντοίλι για να ντύσουν τα παιδιά που γνώριζαν ξάνα. Για τσιρί; άνοπαρκο, ούτε για δοκίμ. Θυμάμαι καμιά φορά που πήγαιναν στη Βάβω την Κωσταντέτσια του Καλιακάτσου (δηλ. τη μάννα της 'Αλέξως και πεθερά του Χρήστου Καλιακάτσου), πήγαιναν λοιπόν και μου έδινε λίγο τσιρί και λίγο μπομπότα άσπρη καραβίτσια και έτρωγα με μεγάλη δουλειά. Ήταν η Βάβω καλωσσύνη με μεγάλη ψυχή από τις καλές παλιές αρχοντικές οικογένειες. 'Ο Θεός να την συχωρέσει. Πέθανε σε βαθιά γηραιότητα το 1934. τυφλή, μάλλον από καταροράκη ή γλαύκωμα. Λάδι δεν υπήρχε. 'Όταν του Στανού που γινόταν στην 'Αρτα ή ζωοπανήγυρις (Μαχούσι) κατέβαιναν στην 'Αρτα όλοι για να πωλήσουν κανένα χοντρικό (βόδια,

αγέλαδες κλπ.) και τότε αγοράζαν μια μπούγλα λάδι (1 κιλό περίπου) για να περάσουν όλο το χρόνο. 'Ετσι σε κάθε φαί έπεφτε κόμπο - κόμπο, δηλ. σ' ένα τέντζερ γεμάτο τσουκνίδα που να φθάσει ένα κόμπο λάδι. 'Αλλα φαγητά; υπήρχαν λίγα φασόλια, ρεβένθια, φακή λίγα κουνιά, λάχανα αλευρωμένα. Για κορέας; δόξα τω Θεώ υπόλοιπο... Τό μπούγλησαν όλοι να τρώνε συνέχεια Χριστούγεννα - 'Αποκριές - Λαμπρή - Χριστούγεννα - 'Αποκριές - Λαμπρή, δόξα σοι ο Θεός. 'Από καφέ: Ρεβένθια ή κριθάρι στον παροπαράδοτο ψήστη. 'Από ζάχαρη; αλήθεια που ήταν σπάνια. Θυμάμαι κάποτε ή μακαρίτσια ή 'Αδελφή μου ή Πανάγιω είχε φυλαγμένη ζάχαρη σε τύπο τετράγωνες καραμέλλες κάπου στο ντουλάπι και τις ανακαλύψαμε μαζί με τον αδελφό μου Γεωργάκη (που σκοτώθηκε στην 'Αλβανία) και δεν αφήσαμε ούτε μία. Ήταν γλυκεριά ή μαγκούφα. Την ανέζητσε ή αδελφή μας, ήμεις τοιμουδιά, που να πούμε τί έγινε. 'Εκείνη κατάλαβε αλλά τί να πη; τό... κακό έγινε. Ήταν άνθρωπος με μεγάλη ψυχή ή αδερφή μου. 'Ο Θεός να τη συχωρέσει.

'Ετσι λοιπόν το καλοκαίρι αυτό του 1925, όπως το φέρονω ζωηρά στην μνήμη μου, ήταν το χειρότερο. Τό σιτάρι λόγω της άνομίας ήταν λιγοστό. Οι γυναίκες το κουβάλασαν στην πλάτη φορτωμένες σαν υποζύγια, και τ' άγαντα έμπαιναν στις πλάτες τους και τις κατατρεχανόσαν, για να τα μεταφέρουν στο σπίτι για να τα στοματίσουν με τ' άρχοντα μέσα, ήτοι: με κάτι ξύλα μακρά

(τά δάοττα) που στεκόταν τέσσαρες από το ένα μέρος και τέσσαρες από το άλλο και εναλλάξ να χτυπάν για να βγεί το σιτάρι. 'Ημεις τα μικρά μαζεύαμε από τα χωράφια τα κατεσπαρμένα σιτάκια και τα φτιάχναμε μικρά δεματάκια (τις φάνες) κι όποιος έφτιαχνε τό μεγαλύτερο είχε κι ένα εφελγέττα από τους γονείς. 'Από τό αλεύρι του σιταριού κρατάγαν λίγο για τραχανά να περάσει ή φαμίλια τό χειμώνα και λίγο κρατάγαν για λειτουργίες, τό δε υπόλοιπο τό αντάλλαζαν με καλαμπόκα από τους πολυτελείστες ήτοι 10 δκάδες σιτάρι με 15 δκάδες καλαμπόκι και όχι τό καθαρίσιο που έθεωρείτο πολυτελείας αλλά τό κίτρινο. Οι πολυτελείστες σημειωτέον είχαν ποτιστικά χωράφια και επομένως και έπαρκε καλαμπόκιού ενώ οι Ναζιϊώτες περιμέναν βροχή τό καλοκαίρι. 'Ετσι λοιπόν για μās σιταρένιο φαί δεν είχαμε την τύχη να γενθούμε. Συγκεκριμένα όμως για τό δικό μου σπίτι «τρώγαμε» ήταν ο μακαρίτης ο Παπαζώης λειτουργούσε στον 'Αη Νικόλα έδινε στον μακαρίτη τον πατέρα μου μισή λειτουργία κι έτσι τρώγαμε από ένα μικρό κομματάκι. 'Η προτίμησις αυτή ωφέιλετο εις τό γεγονός ότι ο πατέρας μου έπληξε υάλτης όλα του τα χρόνια. 'Επίσης περιμέναμε και κάποια άλλη χαρούσιμη ευκαιρία. 'Όταν έφτιαχνε ή μάννα τις λειτουργίες μās έφτιαχνε και κάτι μικρά ψωμάκια στρογγυλά (τά δλονγούδια) κι αυτά τα περιμέναμε με μεγάλη χαρά.

(Συνεχίζεται)

ΠΙΚΑΝΤΙΚΑ

Ένα (1)

Κάποιος προπάππος μας απ' τα Πολύτσιανα, σε καιρό δρογώματος και σποράς, κάθε τόσο που αποσπάζει να ζήσει τα γελάδια να σπείρει καλαμπόκι, έπιανε βροχή και του χάλαγε τα σχέδια. Μιά, δύο φορές τό ύποφερε καρτερικά με τό βολι συνεχιζόταν για κανένα μήνα. 'Η ύπομνη του είχε εξαντληθεί όταν κάποιο πρωινό, μόλις ξεκίνησε τη σπορά πίνει ένα γαζέπι που τον εξόργισε τόσο πολύ ώστε χωρίς πολλή σκέψη άρπάξει τό δίκανο και τραβάει μια κανονιά στον ουρανό ρίχνοντας μαζί και μια γερή βλαστήμια για τό Θεό.

'Η εκπυρσοχρότηση του δίκανου προκάλεσε την έκτόνωση του κεραυνού πάνω του και τον σκότωσε. 'Όλοι τό θεώρησαν θαύμα και βαρεία τιμωρία του Θεού για τον άσεβη γιατί δεν μπορούσαν να δώσουν την εξήγηση πώς τό αστροπελέκι είναι μια ηλεκτρική εκκένωση που στοχεύει τό ψηλότερο και πιο παντός τό κινούμενο στόχο μέσα στο κάμφο, πολύ περισσότερο όταν τό στόχος αυτός έχει ύψος στο δελφινεό του δίκανου. Για πολλά χρόνια μετά, αυτοί που τό θυμούντουσαν άλ-

λά και όσοι τό 'χαν ακούσει δεν κόταχναν ούτε ματιά να ρίξουν κατά τον συνεστιασμένο ουρανό... Δικαιολογημένα πρέπει να παραδεχτούμε γιατί οι έπιστημονικές εξηγήσεις δεν πείθουν όταν τα γεγονότα σκοτώνουν...

Δύο (2)

'Η καλαβουάρα είναι μια έρωστια πανάρχαια, ίσως όση και ή ανθρώπινη παρουσία στον πλανήτη. Κάποιος που ή βολι πάλη στην 'Αθήνα τον είχε ταρκαουνήσει για καλή επέστρεψε στο χωριό ύστερα από πολλά χρόνια ξενητεμού φέρνοντας μαζί του και τα σημάδια της φιλοστελλίτσας... Κάποιο πρωινό, σηκώθηκε απ' τον ύπνο, άρπαξε τό τσεκούρι και κατάκοψε όλες τις καρυές. Τις έκανε κούτσουρα χοντρά γύρω στο ένα μέτρο με δύο μέτρα και στη συνέχεια τα φόρτωσε λίγα-λίγα στο όμο του και πήγε και τα φύτεψε σε κάποιο μακρινό χωράφι του γιατί δεν του άρεσε νάναι έτσι ξερόκο...

Τό άστείο στην περίπτωση έγινε μετά, όταν κάποιο απ' τα κούτσουρα του πείριξε παιχνιδι και έπιασε, σαυτό βοήθησαν τό χόμα, πλούσιο καθώς ήταν, ή ύγρασία μόνιμη και άρκετη και ή τύχη που άκολούθησε τη σκέψη του τρελλού. 'Αντε ύστερα να πείσεις τον τρελλό πώς είχε άδικο...

KIMON Γ.Μ.

ΑΝΔΡΙΑ

"Ενας μη «αυτοτελής» συνεικισμός!!

Θα επανέλθουμε για μια ακόμη φορά στους πύδ άδικημένους συνεικισμούς στους πύδ άδικημένους κατοίκους του χωριού μας.

Πρόκειται άσφαλώς για τους 'Ανδριώτες. Πίσω απ' τον κόσμο πίσω απ' τον πολιτισμό πίσω από κάθε κρατική μέριμνα.

Αλλά άς δούμε τό πράγμα με τη σειρά του.

ΔΕΗ+Φως: «Δέν είναι αυτοτελής συνεικισμός και πρέπει να πληρώσουν τις κολώνες κλπ.». 'Η ΔΕΗ λέει λοιπόν ότι: στο φως στους 'Ανδριώτες.

ΟΤΕ+Τηλέφωνα: 'Οχι στα τηλέφωνα άχι στην επικοινωνία.

NOMARXIA+Νερό: Τα λάστιχα έν δράσει τί και έν είναι επικίνδυνα και μολυσμένα τί και έν τό νερό είναι «δρασμένο» τί και έν είναι σταγόνες δέν πούει να είναι νερό.

NOMARXIA και Δρόμοι: Δίπλα περνάει έπαρχιακός δρόμος Νο 20 θέλει μόλις ένα χιλιόμετρο δρόμο δύσκολο είναι να τον φτιάξει κανείς;

Τί; Θέλει μπουλτόζα; 'Ε δχι και μπουλτόζα. Με τα χέρια...

Με άλλα λόγια:

ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΝΟΜΑΡΧΙΑ άρνούνται τον πολιτισμό στο συνεικισμό αυτό και επικαλούνται τυπικούς λόγους.

'Αραγε φίλοι μου οι κάτοικοι του συνεικισμού που κατ' έσας είναι μη αυτοτελής είναι παραθεριστές ή ξενητεμένοι;

'Αραγε τάχουν όλα και φεύγουν έπειδή τους άρέσει τό άστ;

Δέν είναι φίλοι μου, ούτε παραθεριστές ούτε τυχοδιώκτες, είναι ξενητεμένοι και έγκατέλειψαν την περιοχή τους έπειδή δέν είχαν στον ήλιο μούρα.

Τώρα θα μου πείτε έχουν;

'Ασφαλώς έχουν όταν: Πληρώσουν τις κολώνες και τα σύρματα για τη ΔΕΗ, πληρώσουν τις κολώνες και τα σύρματα για τον ΟΤΕ, πληρώσουν τις σωλήνες και τη θεξαμενή για τό νερό, πληρώσουν τη μπουλτόζα να τους άνοίξει τό δρόμο. Τότε θα τάχουν όλα!!

Δέν είναι αυτοί 'Ελληνες φορολογούμενοι;

Δέ δικαιούνται αυτοί τα στοιχειώδη άγαθά του πολιτισμού μας; 'Ασφαλώς.

Τότε;

ΤΑ ΥΔΡΑΓΩΓΕΙΑ

Αυτό τον καιρό κατασκευάζονται στο χωριό μας δύο 'Υδραγωγεία.

Τό ένα στο συνεικισμό των Λαγκαδιών και τό άλλο στους Ναζαίους.

Και τα δύο δημιουργήσαν άναστάτωση μεταξύ των ενδιαφερομένων κατοίκων για πολ-λούς και διαφόρους λόγους. 'Η εϋθύνη αποδίδεται έν μέρει και στο κοινοτικό συμβούλιο, που θα πρέπει να παίρνει σωστές και σταθερές αποφάσεις και άχι φήμες - ου φήμες. Δηλαδή τό έργο θα γίνει έτσι και θα εξυπηρετήσει αυτούς. Είναι άνόητο να ζητάμε εϋθύνας μόνο από άλλους όταν τό έργο γίνεται στο δικό μας χωριό. Τελικά άποφεύχθηκε ή «σύρραξη» ύστερα από επέμβαση του Προέδρου την τελευταία στιγμή. 'Επειτα οι κάτοχοι των νερών δέν πρέπει να έχουν παράλογες απαιτήσεις και να ζητάνε υπερβολικά ποσά είναι έξωφρενικό π.χ., να ζητάμε για νερό που πηγάζει σε ρείκια 160.000 δρχ. Δέν λέμε, να άποζημιωθούν αλλά άχι με αυτά τα φανταστικά ποσά.

'Αν όμως δέν υπάρχει κατανοήση τότε δέν μένει παρά ή αναγκαστική άπαλλοτρίωση, πώς να τό κάνουμε δηλαδή, προηγείται ή ύδρευση και έπειτα ή άρδευση.

Και τό νεράκι του Θεού είναι ΡΕΣ ΟΜΝΙΟΥΜ ΚΟΜΜΟΥΝΕΣ, πράγμα κοινό τοίς πάσι, και άχι δώρο για μερικούς και για τους «ήμέτε-ρους».

ΠΑΥΛΟΣ και ΝΙΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΑΚΗΣ

'Ασφαλιστές

'Υποκ)μα: Β. Πύρρου 4 - 'Αρτα

Τηλ. Γρ. 0681 - 23991

Τηλ. 'Αθηνών 32.31.596

Η ΠΑΝΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΟΝ "ΑΡΑΧΘΟ,"

ΑΡΑΧΘΟΣ. Μηνιαία έκδοση της 'Αδελφότητας Κεντρικού 'Αρτας. Στο βιβλίο φύλλο του 'Ιουλίου πολλά και ενδιαφέροντα. Στο κύριο άρθρο ανακοινώνεται ή άπόφαση της 'Αδελφότητας να άποκτήσει ιδιόκτητη στέγη. Τής εϋχόμεσασ ταχεία εϋδωση των προσπαθειών της. Τό φωτορεπορτάζ από τη ζωή και τη δράση της 'Αδελφότητας μās δίνει μια αντιπροσωπευτική εικόνα από τη δράση και τις διάφορες εκδηλώσεις της. 'Υπάρχουν και κείμενα που φαίνονται κάπως ξένα: Π.χ., θέματα υγιεινής, αϋγά και χορές, ήλιακός σταθμός κλπ. που στη θέση τους μπορούσαν να μπουν κάτι από τη λαογραφία, την ιστορία, τη ζωή του χωριού τους, κάτι από κείνα που φεύγουν και δέν ξαναγυρνούν. 'Ωραίο τό κείμενο: ο Στυλιανός Μπέλος και τό δημοτικό τραγούδι.

(Αναδημοσιεύεται από την Πανηπειρωτική).

Τό άνδρόγυνο

Τί θα έκανε Γιώργο άν μ' έχανες; έρωτά ή γυναίκα.

—Φτωχή μου, Μαντελέν, μου φαίνεται πως θα γινόμεν τρελλός.

—Θά παντρευόσουν άλλη γυναίκα;

—'Α! Θα γινόμεν τρελλός, αλλά άχι μέχρις αυτού του σημείου.

Τὰ ναρκωτικά στὴ χώρα μας

Κάθε μέρα πού περνάει, εἶναι σὰν τὶς ἄλλες... Δουλεῖ καὶ σπύτι γιὰ τοὺς μεγάλους, σκολεῖο γιὰ τὰ παιδιά... κυλάει ἔτσι ἡ ζωὴ μας καὶ μὲλις πού προλαβαίνουμε νὰ σκεφτοῦμε καὶ νὰ λύσουμε τὰ δικὰ μας προβλήματα, πού καιρὸς γιὰ γενικότερο προβληματισμὸ! Ποῦ καὶ πού ταραξοῦν τὴ ρουτίνα διάφορες συνταρακτικές εἰδήσεις, ὅπως αὐτὴ πού ὅπως αὐτὴ πού διαβάσαμε στὶς ἐφημερίδες πρὶν ἓνα περίπου μήνα:

«Μαθητρίες, στὴς Λάρισσες τὸ γυμνάσιο, ἔπαθαν παράλυση τῶν κάτω ἁκρων. Αἰτία: ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΗ ΧΡΗΣΗ ΝΑΡΚΩΤΙΚΩΝ. Τὴν καταγγελία αὐτὴ ἔκανε ἡ ΕΛΜΕ (Ἑνωσὴ Λειτουργῶν Μέσης Ἐκπαίδευσης)».

Ἐπίσης σὲ πρόσφατη σύσκεψη πού ἔγινε στὴ Σταυρούπολη, τῆς Θεσσαλονίκης, κατονομαστικὰ συγκεκριμένα στέκια διακίνησης ναρκωτικῶν καὶ κρούσματα πού ἀφοροῦσαν παιδιά 14—16 ἔτων. Καὶ στὴν Ἀθήνα δέβαια κατὰ καιροὺς ἔχουν ἀναφερθεῖ διάφορα στέκια.

Ἀπ' ὅλα αὐτὰ δέβαια ξαφνία ζόμαστε... Μὰ συμβαίνουν ἀλήθεια τέτοια πράγματα ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα;

Ἀς δάλουμε τὰ πράγματα σὲ σειρά! Ἀς συζητήσουμε τὸ θέμα σοβαρὰ καὶ νὰ προβληματιστοῦμε πάνω σ' αὐτό, γιὰ νὰ ξέρουμε ὅσο τὸ δυνατόν περισσότερα γιὰ τὸν μεγάλον κίνδυνον πού ἀπειλεῖ τὰ παιδιά μας, τὸν κίνδυνον τῶν ναρκωτικῶν πού γίνεται κάθε μέρα μεγαλύτερος.

Γυρίζοντας νύχτα σὲ πολλὲς γειτονιὲς τῆς πρωτεύουσας, ἔχεις τὴν αἴσθηση ὅτι χάρηκες στοὺς μισοκότεινους δρόμους κακόφημου λιμανιοῦ. Μπάρ, καμπαρέ, ντισκοτέκ μὲ πολὺ-πλευρὴ δραστηριότητα, ὑποπτικὰ καταγῶγια, «ἄθωες» ἀπ' ἔξω καφετερίες. Χαρακτηριστικοὶ τύποι μὲ ἀστειὰ ἢ πομπώδη προσωπικότητα. Συνθηματικὴ ἐρολογία γιὰ νὰ μὴν καταλαβαίνουν οἱ «ἐνοχλητικοί» καὶ οἱ ἀμύητοι. «Ἦθη» πού ὁπωσδήποτε ἦταν ἄγνωστα ἢ μεμονωμένα γιὰ τὴ χώρα μας ὑπογραμμίζουν κάθε μέρα τὴν... ἐπιστροφὴ μας στὴν Εὐρώπῃ ἢ τὴν εἰσδὸς μας στὴν Ἀμερικὴ.

Ἡ καμπάνα τοῦ κινδύνου πού χτυποῦν διάφοροι ἐκπαιδευτικοὶ καὶ πολλοὶ ἄλλοι φορεῖς, δὲν φαίνεται νὰ τάραξε τὸν ὕπνὸ τῶν ἀρμόδιων. Δὲν ὑπάρχει στὴν Ἑλλάδα πρόβλημα ναρκωτικῶν, ἀνακοίνωσε πρόσφατα τὸ Ὑπουργεῖο Κοινωνικῶν Ὑπηρεσιῶν. Συμβαίνουν μόνο 3 θάνατοι τὸ χρόνο. Καὶ τὸ πῶς παράλογο: Δὲν χρειάζεται νὰ διαφωτιστοῦν οἱ νέοι γιὰ τὶς ἐπιπτώσεις ἀπὸ τὴ χρῆσιν τῶν ναρκωτικῶν. Εἶναι ἀρκετὸ νὰ μάθουν μόνο οἱ γονεῖς τους. Οἱ πρῶτοι (ἂν μάθουν) μπορεῖ νὰ θελήσουν νὰ δοκιμάσουν τὸν πειρασμό!!!

Ἡ Ἑλλάδα ἔχει ἐπίσημα περίπου 10.000 ναρκωμανεῖς. Πρὶν 10 χρόνια ἡ πλειοψηφία

τῶν κρουσμάτων ἦταν πάνω ἀπὸ 30 χρονῶν, ἐνῶ σήμερα εἶναι 14—17 χρονῶν.

Σύμφωνα μ' αὐτὰ πού διαβάζουμε στὶς ἐφημερίδες λοιπόν, γιὰ παραλύσεις ἀπὸ ναρκωτικά καὶ τὰ ἄλλα πού ἀναφέραμε πάρα πάνω, βλέπουμε πῶς ὑπάρχει πρόβλημα ναρκωτικῶν στὴ χώρα μας. Πόση διαφορά τῶν ἀνεδαφικῶν καὶ μάλιστα κατηγορηματικῶν ληγνικῶν «διαβεβαιώσεων» τοῦ ὑπουργείου ἀπὸ τὴν ὁχὴ καὶ τόσο ρόδινη πραγματικότητα: Ἀγνοία; Ἀδιαφορία; Ἀνοχή; Νὰ ἡ ἀπάντησις: Ἡ κοινωνία μας ἀδυνατεῖ νὰ δώσει στοὺς νέους ἰδανικά, γιατί οἱ δημιουργικὲς τοὺς ἀναζητᾷ πνήγρον στὴ σήψιν καὶ στὴν διαφθορά καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη πλευρὰ προσπαθεῖ συνειδητὰ νὰ τοὺς ἀποπραστανολοίσει. Στὴν ἀδυναμία τῆς ἡ κυβερνήσεως νὰ προσφέρει στοὺς νέους κάτι οὐσιαστικὸ προσπαθεῖ νὰ τοὺς ξεστρατίσει μὲ τὰ ναρκωτικά καὶ τὴ διαφθορά.

Αὐτὸ ἐξ ἄλλου φαίνεται καθαρὰ ἀπὸ τὸ γεγονός ὅτι τὰ ὑποπτικὰ καὶ κακόφημα κέντρα, φυτρώνουν σὰ μανιτάρια. Καὶ τὰ κυκλώματα διάθεσης τῶν ναρκωτικῶν μένουν σχεδὸν ἀνέπαφα.

Ἐπίσης τὰ μέσα μαζικῆς ἐνημέρωσης δὲν σταματοῦν νὰ προβάλλουν τὰ ὑποπροϊντα τοῦ ἀμερικάνικου τρόπου ζωῆς. Μερὶδα τοῦ Τύπου μάλιστα, μὲ τὸ πρόσχημα πολὺκροτων ἐρευνητῶν ἔκαναν κραυγαλέα διαφήμιση στὸ λευκὸ θάνατο δίνοντας ἀκόμα καὶ συνταγὲς ναρκωτικῶν. Οἱ προσπάθειες τῆς νεολαίας νὰ φυγαγωγηθεῖ σωστὰ, νὰ κάνει δικῆς τῆς ἐκδηλώσεως, νὰ ἀναπτύξει πολὺπλευρὴς δραστηριότητες, συνάντησαν ἀπηνή διωγμὸ. Καμμία προσπάθεια νὰ ἀξιοποιηθεῖ ὁ ἐλάχιστος —ἂν ὑπάρχει— ἐλεύθερος χρόνος γιὰ τὴν ἐργαζόμενη σπουδάζουσα νεολαία.

Ποῦ εἶναι λοιπὸν ἡ φροντίδα τῆς κυβερνήσεως γιὰ τὴν προστασία τῆς νεολαίας;

Καὶ τὰ νιάτα; Ὁρισμένοι παρασύρονται στοὺς ἀπατηλούς «παράδεισους» θύματα τοῦ ἔιδου τοῦ συστήματος, νομίζοντες ὅτι ἔτσι σπᾶνε τὸ φράγμα τοῦ κατεστημένου, ὅτι ξεχνοῦν τὸν ἄδικο κόσμο. Πῶς δὲμος—σκεφτεῖτε— νοιώθουν ὅταν «ξυπνοῦν», ἀπ' τὸ λήθαργον καὶ βρίσκονται ἀκόμα πῶς θαθιά στὸ βάλτο τοῦ κατεστημένου;

Ἡ μεγάλη πλειοψηφία δὲμος γυρνᾷ περιφρονητικὰ τὶς πλάτες τὸ ξεροῖχμά της. Ἀργὰ μὰ στὴ διαφθορὰ καὶ παλεύει γιὰ σταθερὰ μέσα ἀπὸ τὶς διαφορὲς ἀντιξοότητες, ἀνιχνεύει τὰ

στοιχεῖα ἐνὸς δικοῦ της δημιουργικοῦ τρόπου ζωῆς. Παλεύει γιὰ σωστὴ φυγαγωγία.

Οἱ νέοι βλέπουν ὅτι μὲ τὰ ναρκωτικά δὲν λύνεται κανένα ἀπὸ τὰ προβλήματά τους. Δημιουργοῦνται καινούργια καὶ μάλιστα ἀνυπέρβλητα. Γι' αὐτὸ ἀγωνίζονται νὰ κατανοήσουν τὶς βαθύτερες αἰτίες τῶν προβλημάτων τους.

Ὅλο καὶ πῶς πολλοὶ νέοι μπαίνουν στὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ ὑποπροϊντα τοῦ λεγόμενου ἀμερικάνικου τρόπου ζωῆς.

Μήπως δὲν εἶναι ζωντανὴ ἀπόδειξη γι' αὐτὸ οἱ ἐκατοντάδες ἐκδηλώσεις πού γίνονται γιὰ σωστὴ φυγαγωγία τῶν νέων; Τὰ σπουδαστικὰ τριήμερα, οἱ φοιτητικὲς καὶ μαθητικὲς ὁδοιμακὲς πού γίνονται σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, οἱ ἐκδηλώσεις ἐναντίον τῶν ναρκωτικῶν, ἡ δράση ἐπιτροπῶν νέων τῶν διαφορῶν σωματείων, τὸ ἀπλωμα τῆς ἐρασιτεχνικῆς πολιτιστικῆς δραστηριότητος τῆς νέας γενιᾶς;

Στὴ Θεσ) νίκη ἔγινε συντονιστικὴ ἐπιτροπὴ κρατικῶν φορέων γιὰ τὴν καταπολέμηση τῶν ναρκωτικῶν. Στὴν Ἀρτα καὶ τὴ Σταυρούπολη ἔγιναν συσκέψεις καὶ ἐκλέχθηκαν ἀντιστοιχὲς ἐπιτροπές. Στὴ Λάρισα πραγματοποιήθηκε μεγάλη ἐκδήλωση. Ἐκδηλώσεις ἔγιναν σὲ διάφορες γειτονιὲς τῆς Ἀθῆνας.

Μερικὲς μόνο ἀπὸ τὶς δραστηριότητες τῆς νεολαίας πού δείχνουν ὅτι οἱ νέοι θέλουν νὰ χτυπηθοῦν ἀμειλίχτα τὰ κυκλώματα διάθεσης τῶν ναρκωτικῶν. Νὰ κλείσουν τὰ ὑποπτικὰ κέντρα. Νὰ ἐνισχυθεῖ κάθε δημιουργικὴ πολιτιστικὴ δραστηριότητα. Νὰ ἐγκριθοῦν σχετικὲς δαπάνες καὶ νὰ ἐξασφαλισθεῖ ἡ κατάλληλη ὑποδομὴ γιὰ τὴν φυγαγωγία τῶν νέων.

Καὶ θὰ κλείσουμε τὸ θέμα μὲ μιὰ τελευταία παρατήρηση: Σύμφωνα μὲ στατιστικὰ στοιχεῖα στὴν τετραετία 1963—1966 πιάστηκαν 519 ἄτομα γιὰ παραβάσεις τῆς σχετικῆς μὲ τὰ ναρκωτικά νομοθεσίας. Γιὰ τὰ ἴδια ἀδικήματα μόνο τὸ 1979 πιάστηκαν 580 ἄτομα.

Παρὰ τὴν αὐξηση τῶν τοξικομανῶν —δῶν δηλ. πιάστηκαν— στὴ χώρα μας δὲν ὑπάρχει ΟΥΤΕ ἓΝΑ ἴδρυμα εἰδικὸ γιὰ θεραπεία ἀποτοξίνωσής τους. Μόνο στὰ δημόσια ψυχιατρεῖα δέχονται καταδικασμένους ναρκωμανεῖς, ἀλλὰ μποροῦμε νὰ πούμε μὲ σιγουριὰ πῶς ποτὲ δὲν ἀκούστηκε νὰ βγεῖ κανένας θεραπευμένος ἀπὸ κεῖ...

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ Κ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ

Νὰ μὴν εἶμαστε οὔτε Συνταγματικοί, οὔτε Κυβερνητικοί, οὔτε σὲ καμμιὰ ἄλλη ξένη δοξασία, οὔτε Ἀγγλοὶ, οὔτε Γάλλοι, οὔτε Ροῦσσοι, νὰ τοὺς σεβώμαστε αὐτοὺς, ἀλλὰ μόνο μ' ἑλληνικοὺς νόμους νὰ κυβερνώμαστε.

(Ὁρκὸς τοῦ Μακρυγιάννη)

ΠΑΝΗΓΥΡΙΩΝ ΠΑΡΑΛΕΙΠΟΜΕΝΑ

Τὰ πανηγύρια στὸ χωριὸ τελεῖσταν. Δὲ θὰ σχολιάσουμε τί πῆγε καλὰ δεδομένου ὅτι δὲν ἄλλαξε τίποτα ἀπὸ τὰ προηγούμενα χρόνια ἐκτὸς φυσικὰ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ τῶν παρτιωτῶν πού μᾶλλον φέτος ἦταν μεγαλύτερος.

Μιλᾷμε πάντα γιὰ τὰ πανηγύρια τοῦ καλοκαιριοῦ.

Ἀρχίζουμε ἀπὸ τὸ πανηγύρι τῶν Ἀγίων Ἀποστόλων: Ἡ ἑλλειψη συμμετοχῆς τῶν ξενιτεμένων καὶ τῶν πατριωτικῶν συλλόγων ἀσφαλῶς ἐπέδρασε ὥστε νὰ γίνῃ ἓνα φτωχὸ πανηγύρι μὲ συμμετοχὴ τῶν ἐκεῖ ἐναπομεινάντων κατοίκων — γερόντων. Ὁ γιορτασμὸς ἐπὶ δύο μέρες αὐτοῦ τοῦ πανηγυριοῦ καὶ σὲ ἐποχὴ μάλιστα πού ὅλοι εἶναι ξενιτεμένοι, τὸ ἀποδυναμώνει. Ἴσως νὰ εἶχε καλὸτερα ἀποτελέσματα ἂν τὸ πανηγύρι γίνονταν μόνο γιὰ μιὰ μέρα...

Τὸ πανηγύρι τοῦ Ἀηλιά: Συμπίπτει μὲ τὴν ἐπιστροφὴ πολλῶν ξενιτεμένων καὶ ἀσφαλῶς ἔχει ἐπιτυχία. Ὅμως ποῖος ἠθικὸς νόμος ἐπιτρέπει στὰ πατριωτικά μας μουσικὰ συγκροτήματα νὰ ἀπουσιάζουν ἢ νὰ μεταβαίνουν σὲ ἄλλα γειτονικά χωριά ἐνῶ γιορτάζει τὸ χωριὸ τους; Εἶναι ἀδιανόητο οἱ ξενιτεμένοι νὰ κατεβαίνουν νὰ ἐνισχύσουν τὸ χωριὸ τους καὶ ἐκεῖνοι νὰ φεύγουν!!

Εἶναι ἀδιανόητο νὰ ἀναζητοῦνται μουσικὰ συγκροτήματα ἀπὸ ξένα χωριά...

Ἔτσι ἐνῶ βλέπαμε στὸ πανηγύρι τῶν Ναζαίων δύο «ζυγίες» ἀπὸ πατριωτικὰ συγκροτήματα στὰ Λαγκάδια κανένα. Ἔτσι δικαιολογεῖται γιατί οἱ Λαγκάδιωτες κατὰ μεγάλο ποσοστὸ τοὺς «σαμποτάρισαν» στὰ ἐπόμενα πανηγύρια.

Ὅσο ἀφορὰ τὸ χωρὸ τῆς ἐκκλησίας πού γίνεται τὸ πανηγύρι πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ δελτιωθεῖ. Ἡ μικρὴ πλατεῖα παρουσιάζει ἀνομοιογένεια. Ἡ κατ'ἀνὰ μὴν πίστας εἶναι ὁπωσδήποτε ἀπαράτητη.

Τὸ πανηγύρι τῆς Ἀγίας Παρασκευῆς: Ὅπως πάντα πολὺς κόσμος. Τὸ γλέντι ἀρχίζει τὸ θράδν καὶ χορεῖται — διασκεδάζει μικρὸς μόνο ἀριθμὸς.

Τὰ αὐτοκίνητα ἀραγμένα δεξιά καὶ ἀριστερὰ τοῦ δρόμου καὶ στὴν πλατεῖα δημιουργοῦν εἰκόνα πλατείας Ὀμονοίας καὶ πλατείας Κάνιγγος. Ἡ ἑλλειψη χώρου παρκινγκ δημιουργεῖ ἀναστάτωση. Πρέπει ὁπωσδήποτε νὰ βρεθεῖ χώρος πῶς ἀπὸ τὴν ἐκκλησίαν γιὰ κάτι τέτοιο. Νὰ φύγει ἡ ἀσχήμια ἀπὸ τὴν πλατεῖα. Ἐπειτα ἐκεῖ νο τὸ παλαιὸ σχολεῖο —νῦν ἀποθήκη λιπασμάτων— μπροστὰ στὴν πλατεῖα εἶναι αἶσχος «χρὴς» κατεδαφίσεως. Καὶ κάτι ἀκόμη. Στὴ Φτέρη νερὸ ὑπάρχει καὶ δρόμος ὑπάρχει καὶ ποτάμι: ὑπάρχει ἀπ' ὅλα ὑπάρχουν. Ὅμως ἡ ἑλλειψη στοιχειωδῶν λουλουδιῶν — δέντρων περιμετρικὰ τῆς πλατείας φανερώνει ἐγκατάλειψη.

Ἡ τοποθέτηση λίγων καθισμάτων (παγκάκια) εἶναι πολὺ ἀπαραίτητη.

Τὸ Καγκελάρι: ποτὲ δὲν τρα-

γουδῆθηκε ἢ δὲ χορεύτηκε ὅπως χρειάζεται. Ἀπλῶς τὸ λέμε καγκελάρι καὶ τραγουδοῦμε ὅτι θέλουμε. Τὸ ἔθιμο γιὰ νὰ διατηρήσει τὴν ἀξία του πρέπει νὰ χορεύεται σωστὰ καὶ νὰ τραγουδιέται σωστὰ, διαφορετικὰ εἶναι κοροϊδία γιὰ τοὺς πατεράδες μας καὶ προγόνους μας.

Ἄν συνεχίσουμε ἔτσι καλὺτερα ἂς τὸ ξεχάσουμε.

Τὸ πανηγύρι τῶν Ναζαίων: Πολὺς κόσμος. Καθιερώθηκε τὸ πανηγύρι. Ὁργανωμένο περισσότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα (ἡλεκτοκὲς ψησταριὲς κλπ.). Ἐνισχύθηκε ἀπὸ Ἀδελφότητα ΑΘΗΝΑΣ καὶ ΑΡΤΑΣ.

Τὸ θράδν ἔδωσε τὴν παρουσίαν του ὁ βουλευτὴς Θανάσης Κονταξῆς καὶ συζήτησε μὲ τοὺς κατοίκους διάφορα προβλήματα τοῦ χωριοῦ.

Ὁ Πρόεδρος κ. Βασίλης Κελακίτσος προηγούμενως εὐχαρίστησε τὴν Ἀδελφότητα Ἀρτας καὶ τὸν Πρόεδρο καὶ τὰ μέλη τῆς Ἀδελφότητος Ἀθῆνας «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ». Ὅμως ἡ πλεῖστα στὰ κακὰ τῆς χάλια. Χορὴ ζεῖ τσιμεντόστρωση καὶ τὸ ὑπόλοιπο τμήμα. Χρειάζονται παγκάκια καὶ λουλούδια περιμετρικὰ. Καὶ δῶ ἡ πλατεῖα φανερώνει ἐγκατάλειψη. Κι' ἐδῶ δὲν ὑπάρχει χώρος παρκινγκ. Ἡ πλατεῖα ἐνὸς συνοικισμοῦ εἶναι καὶ ὁ καθρέφτης τοῦ.

Συμπέρασμα:

Ἔτσι καὶ παραδρεθεῖ κανεὶς δύο συνεχῆ χρόνια στὸ αὐτὸ πανηγύρι συγχέει τὶς κατστάσεις, δεδομένου ὅτι δὲν παρουσιάζεται τίποτα τὸ ξεχωριστὸ τῇ μιᾷ χρονίᾳ ἀπὸ τὴν ἄλλη.

«Τὸ μελαγχρονάκι» (λαϊκὸ ἄσμα) δίνει καὶ παίρνει. Ἡ ποιότητα τῶν τραγουδιῶν λείπει.

Ἡ παρουσία ἐνὸς χορευτικοῦ συγκροτήματος μὲ παραδοσιακὲς στολὲς πού θὰ χορεύει καὶ θὰ ζωντάνευσεν τὰ ἦθη καὶ ἔθιμα θὰ δημιουργοῦσε ἄλλη ἀτιμωμένη. Παράλληλα δὲ θὰ συγχινύσει τὶς καρδιὲς τῶν γερόντων καὶ θὰ δυνάμωνε ἐκεῖνες τῶν νέων.

Ἀς φροντίσουμε ὅλοι μαζί γιὰ κάτι καλύτερο. Ἀς βοηθήσουμε ὅλοι μαζί νὰ ἀξιοποιηθεῖ ὁ τόπος μας.

Ἀς ζωντανέψουμε λίγο τὰ ἦθη καὶ ἔθιμά μας. Ἀς πάψουμε νὰ βλέπουμε τὸ συμπατριώτη σὰ χιλιάρικο!!

Ἐμπρὸς ἐννομένοι στὸ κοινὸ ἀγῶνα γιὰ καλύτερες μέρες.

Καὶ νὰ θυμᾶστε πάντα:

Πῶς τὰ γόηματα πού στέλνετε, ὁ ΑΡΑΧΘΟΣ τὰ χρησιμοποιοῖ γιὰ... πανηγύρια καὶ γιὰ... κομποιχοὺς σκοπούς...

ΤΟ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ...

ΞΑΝΑΓΙΝΕ ΒΟΥΡΓΑΡΕΛΙ

Μὲ τὸ ὕψ. 361) 80 Προεδρικό Διάταγμα τὸ ὁποῖο εἶναι δημοσιευμένο στὸ ὕψ. 100 τῆς 30.4.80 (Τεύχος Α' Φύλλο 35) Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως τὸ χωριὸ Δροσοπηγῆ—Ἀρτας μετονομάζεται σὲ Βουργαρελί. (τό).

ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΚΙ ΑΓΡΑΦΑ

Του Τάκη Ζαχαρή

Όταν ανέβητε στα βουνά, θα νιώσετε τον εαυτό σας ξεκομμένο από τον άλλο γνωστό σας κόσμο. Έξω από τα σύνορα της ζωής ή φύση των βουνών με την άγρια και μεγαλόπρεπη ομορφιά απογειώνει τη σκέψη και το στοχασμό. Βουνά καταπληκτικά, βουνά απίθανα και απροσδόκητα. Τα σύννεφα και η πυκνή άντάρια κρύβουν τον ήλιο και τα στέρια απ' το θαύμα των βουνών τους, ο κόσμος χάνει τα μέτρα του χρόνου, και θυσιάζεται μαζί στη σιωπή της καταχνιάς. Ένας πλούτος που αποπνέει το άρωμα των αγριολούλουδων των βουνών τους και τη δροσιά των γάργαρων πηγών τους. Πολλά τραγούδια γράφτηκαν για τα βουνά. Το κλέφτικο όμως δημοτικό τραγούδι γνώρισε ιδιαίτερη ανθιστή στα τόπια αυτά, που υπήρξαν το λίκνο της κλεφτουριάς και του αρματολισμού.

Ο κόσμος τραγουδάει στη δουλειά του, στο χωράφι, στο λόγγο, στη σράτα — τραγουδάει τους καημούς της ξενιτιάς, τον έρωτα, τη φύση, — τις χαρές και τις λύπες του απάνου κόσμου.

Και κάποτε είπαμε: Έχετε για ψηλά βουνά και δροσερές θρυσούλες και σεις Τζουμέρκα κι Αγραφα παλικαριών λημέρια. Η ξενιτιά υπήρξε πάντοτε η σκληρή «μοίρα», ο «ζωντανός» χωρισμός. Οι στρατάρτες και τα λαγυδάκια αχολογούσαν από τους σπαρτακτικούς ήχους και τ' αναστενάγματα των τραγουδιών της ξενιτιάς. Έκλαιγε ή μάνα, ή αδελφή, ή κόρη τον ξεριζωμένο του ξενιτεμένου.

Ο πόνος της ξενιτιάς είναι όμοιος με κείνον του χάρου. «Την ξενιτιά, την όρφανιά, την πίκρα, την αγάπη, τα τέσσερα τα ζύγισαν, θαρύτερα είναι τα ξένα»...

Ξενιτεμένο μου πουλί κι παραπονεμένο, ή ξενιτιά σοί χαίρεται κι εγώ 'χω τον καημό σου!

Να στείλω μήλο σέπτε, κιδώνι μαραγκιάζει, σταφύλι ξερογιάζει, τριαντάφυλλο μαδιέται.

Αχ, φυρούλα μ', άχ καρδούλα μ', βαθιά αναστενάγματα και κλάματα, έκλαιγαν στο χωράφι, στο λόγγο, στο γνέσιμο.

Όλα τα δημοτικά τραγούδια — όχι μονάχα τα κλέφτικα — τα τραγούδια της χαράς και της λύπης — τα τραγούδια της αγάπης κτλ., μαρτυρούν τη θαυμαστή πνευματική ευφορία των δημιουργών τους. Παραθέτω εδώ ένα τρυφερότατο διόστιχο της αγάπης:

«Θέλω να 'νθίσουν τα κλαριά κ' ή πάχνη δεν τ' αφήνει, θέλω κ' εγώ να σ' άρνηθώ κι , πόνος δέ μ' αφήνει»...

της λύπης, οι γιορτές, τα πανηγύρια, είναι ένας πλούτος. Νά, που ένας ξένος που ταξίδευε κάποτε στον τόπο τους, τούς είπε:

— Για να ζήτε εδώ στον καθαρό αέρα, στο δρυγόνιο, είστε τετραπέρατοι, πανέξυπνοι.

Και ένας από αυτούς, τού είπε:

— Δεν είναι τίποτα από αυτά, πατριώτη. Ο καμπίσιος αν σκοντάψει στο δρόμο του και πέσει, θα ξανασηκωθεί. Αν όμως κανένας από μās παραπητήσει σε τούτα τα στεφάνια, πάει άψαλτος... Γιαυτό, το μυαλό μας είναι πάντοτε ξύπνιο και τα μάτια μας δεκατέσσερα.

Στ' Αγραφα θα συναντήσουμε πολλούς Σαρακατσάνους που έχουν αμιάθεια και άγραμματοσύνη, και γυρίζουν σκληρές στα βουνά τους, ζώντας μακριά από τον κόσμο. Σ' ένα Τζουμερικότικο πανηγύρι είχαν μεζευτεί, μια χρονιά, κάμποσοι μεσόκοποι ξενιτεμένοι, δλοι τους μ' ανώτατα αξιώματα. Στρατηγοί, Υπουργοί, Δικαστικοί, την ώρα που θυμήθηκαν τα νιάτα τους (να ήσουν νέος δυο φορές και τα γερατιά καμίνια), επάνω στις πτήσεις του τσάμικου, ένας ντόπιος φώναζε, όπως τους καμάρωνε, που γυρίζοντας τις σούφλες με τ' άρνι και τα κοκορέτσια: «Αχ όρε κερατοπανεπιστήμιο, τί λημέρια έκλεισες!». Και ο παπάς μιλάει στους ξενιτεμένους με τα μεγάλα αξιώματα:

— Εγώ είμαι ένας άγραμματος μπροστά σε σās τους σπουδαγμένους. Θέλω όμως ν' ακούσετε έναν άγραμματο σάν και μένα: ή ζωή και ή εκκλησία μ' έδίδαξαν πράγματα που ίσως να μην τα βρήτε ποτέ γραμμένα στα βιβλία σας. Μην ξεμακραίνετε ποτέ από το Θεό αν θέλετε να χαίρεστε τη ζωή. Μακριά από το Θεό, δίχως Αιτόν πετρώνει ή ψυχή του ανθρώπου, γίνεται βαριά σαν μολύβι και δεν μπορεί πιά να χαρεί τίποτα απ' όσα χάρισε γύρω μας ο Θεός. Έτσι να 'χετε την ευχή μου. Αυτή ή πίστη σās έφερε σήμερα στο πανηγύρι μας και χαρήκατε, όπως σās καμάρωσα, μια τόσο μεγάλη ευτυχία. Ο Θεός να εύλογεί τα παιδιά σας και να προστατεύει τις φαμίλιες σας: «Πάν δώρημα τέλειον άνωθεν έστι καταβαίνον»...

Και όλίγες παροιμίες:

— Πιό πολλές μυγες πιάνεις με το μέλι, παρά με το ξύδι.

— Τό ήμερο τ' άρνι θυζάινει από δυο μανάδες.

— Ο γαμπρός και το πεπόνι πολύν κόσιο αλαθώνει.

— Κάλλιο λάχανα μ' ειρήνη παρά κριάς με γαρίνη.

— Πίνει ή κότα νιρό τηράει και το Θεό.

— Όυλα τα γρούνια μια σούλα έχουν.

— Αν δεν κλάψ' το παιδί δεν του δίν' ή μάνα τ' έζι.

— Ου καθέννας την πουρδής μουσκουκούνου την έχει.

— Νύφη από σοί κι σκλι από κουπάδ'.

— Να παντρευτείς, να γκαστρουθείς, να ιδώ την προκουπήσ'.

— Κακό χουριό τα λίγα σπία κτλ.

Και μερικά αινίγματα:

— Μι νιά τυχρία κόδες χίλια δέντρα.

— Άνοίγει τα φτεράς κιταπίν τη κυράς.

— Χέζει έλιές κι κατράει λάδ.

— Μπαίν τιντουμέν κι θγαίν ζαρουμέν.

— Όταν τά δέγς πιρπατάν κι όταν τά λύγς στέκουντι κτλ.

Τώρα θα μου πητε γιατί δεν τα έγραφα σε καλύτερη γλώσσα αυτά να σās πώ:

Κάποτε, λέει, το ψωμί παραπονήθηκε στο Θεό ότι κάπου στ' Αγραφα οι άνθρωποι τ' ενοιάζουν (χάφτ'ς) από το χάρη. Και ο Θεός, για παρηγοριά, τού είπε: «Σάμπως έμένα δέ με λένε αστράφτ'ς... από το αστράφτι. Λοιπόν: Μια και ή παροιμία λέει: «Κακό χουριό τα λίγα σπία», θ' αναφέρω ένα τραγούδι του ποιητή Αθάνα. «Τραγούδι των Βουνών»:

— Τα λίγα σπία είναι κακό χουριό — να το λυπάστε, παπά δεν έχουν, δάσκαλο, μ' ουδέ και γύφτο άκόμα, άψαλτος πάει ποιός πέθανε κι' αλλί, στραβάδια μένουν τα παιδιά και τα τσαπιά. Φτωχό το ψωρολίβαδο, πεινάν και τα μανάρια, το σπόρο να σιδέψουμε, χαλάλι θα είναι ο κόπος, μās πνίγουνε τα ρέματα, μās γδέρνουν τα τσουρνάρια...

Θα πεις: Γιατί καθόμαστε: Νά μη ρημώσει ο τόπος! Όχι: μόνο οι νέοι, αλλά και οι γέροι φύγανε από το χωριό. Ρήμαζε ο τόπος μας, μās έπνιξε ή αστυφιλία και ή μετανάστευση. Ένα από αυτά τα χωριά είναι και το δικό μας χωριό. Γι' αυτό θα πρέπει να γίνει κατάρλληλη σύμπτυξη των σημερινών οικισμών σε μεγαλύτερο πληθυσμιακό κέντρο, μεγάλο συγκεντρωμένο οικισμό, στον όποιο να παρέχεται ή δυνατότητα ν' αποκτήσει όλα τα μέσα για την οικονομική και πολιτιστική του ανάπτυξη και πρόοδο. Δρόμους, νερά για ύδρευση, άρδευση, ιατρεία, φαρμακεία, ταχυδρομική και τηλεπικοινωνιακή ύπηρεσία κτλ. Και τώρα με το φράγμα του Αραχθού ίσως είναι ευκαιρία να φτιάξουμε ένα καλό χωριό. Πρέπει όλοι μας να «κλάψουμε να μās δώσουν έζι»... Άλλιώς «άψαλτος πάει ποιός πέθανε κι αλλί»...

ΗΛΕΚΤΡΙΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΛΑΜΠΡΑΚΗΣ

Ανακρέοντος 70 — Τηλ. 77.81.104 - 67.19.080

ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ ΑΡΑΧΘΙΝΑ ΕΥΘΥΜΟΓΡΑΦΗΜΑΤΑ

Το φιλότιμο του Τσέλιγκα

Πριν το πόλεμο, από κάποιο όροπέδιο των Τζουμέρκων, ένας θαλερός γεροτσέλιγκας πού το διός του σε ζωντανά ήταν τόσο μεγάλο πού ο ίδιος δεν κατόρθωνε να το μετρήσει, πήρε απόφαση να κατέβει κατά την πρωτεύουσα να δει και κανένα γιατρό από κοντά για τα ρημάδια τα μάτια του. Έβαλε καμπανίτσα το καπότο του, φόρεσε στραβά το φεσάκι του, πήρε την άγκλίτσα του έτσι για φοβέρα, έστριψε δυο - τρεις φορές το τσιγκελωτό μουστάκι του και ξεκίνησε. Μετά από καναδυό μέρες θρέθηκε σ' ένα ξενοδοχείο πού έκανε και τον πρώτο πρωτευουσιάνικο ύπνο. Το πρωί σάν ξύπνησε τράβηξε για κανένα καφέ στο κοντινό καφενείο ρίχνοντας και καμιά ματιά στα γύρω περιεργαζόμενος τα αξιοθέατα. Εκεί στην Έμμ. Μπενάκη και Ακαδημίας ήταν το καφενείο «Τό Έλληνικό» στο όποιο σύχναζε πάντα πολλός κόσμος, στα τραπέζια του δέ πάντα θρισκόταν μια έφημερίδα και μια βεντάλια από μπαμπού πάνω στην όποια άνοιγαν την έφημερίδα και γίνονταν έτσι πιό άνετο το διάβασμα. Μόλις έφτασε ο γεροτσέλιγκας, κοντοστάθηκε για λίγο, έρριξε δυο - τρεις ματιές, έρευνητικές, και έπιασε ένα τραπέζι. Ακούμπησε παράμερα την άγκλίτσα, έβγαλε την καπνοσακούλα και έστριψε τσιγάρο, άπλωσε δειλά το χέρι και έπιασε την έφημερίδα με τη βεντάλια. Μη γνωρίζοντας γράμματα, έβαλε την έφημερίδα ανάποδα και καμώθηκε πώς διαβάσει, έκανε και μερικούς μορφασιμούς για τις φωτογραφίες πού δεν έβγαζαν νόημα... Τον παίρνει είδηση το γκαρσόνι και στο κάλεσμα του γεροτσέλιγκ να του φτιάξει ένα καφέ έδωσε την άπάντησή:

— Έφτασεε!!!...
Η παραγγελία δόθηκε δυο - τρεις φορές, το διάβασμα είχε πάρει τέλος... Το τσιγάρο κήγχε και ή άπάντησή του γκαρσονιού πάντα ή ίδια:

— Έφτασεε!!!...
Περιεργάστηκε το γκαρσόνι απ' τα νύχια μέχρι την κορφή και κάπως άπότομα σηκώνεται: άρπάζει την άγκλίτσα και τραβάει κατά τον μπουφέ:

— Ποιός είναι δώ ώρε ζαδλακωμένα; Ποιός κάνει κουμάντο σαυτό το μαγαζί; Φώναζε χτυπώντας την άγκλίτσα του πάνω στον πάγκο.

Πετάχτηκε κάποιος από μέσα αλαφιασμένος και με γρήγορες κινήσεις θρέθηκε μπροστά στον τσέλιγκα:

— Εγώ, καπετάνιε, σίς προσταγές σου!

— Ποιές προσταγές μου, άναθεματισμένε, ένα καφέ παραγγείλα και με φουσκώσατε στο έφτασεε. Πόσα θέλεις ώρε να στο κλείσω το ρημάδι σου; Πόσο κάνετε έσδ και οι παραγοί σου να σās στείλω να μαζεύετε χορτάρια ώρε ζωντόβολα;

— Πρεμύστε, καπετάνιε, άμέσως θα 'χετε το καφεδάκι

σας στο λεφτό.

— Βάλε ώρε χαμένε ένα καφέ στο μπρίκι και φέρτον να τον πψσω εγώ εδώ στο πάγκο απάν'...

Η συνέχεια ήταν ότι ο γεροτσέλιγκας πού θίχτηκε από τη συμπεριφορά του γκαρσονιού, έβησε το καφέ του καίγοντας το πονηρί του με όλα τα χαρτονομίσματα πάνω στο πάγκο μπροστά στα μάτια των θαμώνων πού είχαν σηκωθεί όλοι χαζεύοντας το θέαμα...

Έτσι ο γεροτσέλιγκας έδωσε ένα γερό μάθημα τί θα πει δουνήσιο. Ήπειρώτικο φιλότιμο, όσο για το πονηρί του, μεγάλη δουλειά, σπουδαία τα λάχανα διακόσια, τρακόσια πρόβατα πιό λίγα... Μήπως ήξερε πόσα είχε για να δαλαντώσει;...

KIMON Γ. Μ.

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ-ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

Γιάννης Ζέρβας Αθήνα	200
Ευριδίκη Νταβατζή Αθήνα	300
Έλ. Ραπτοπούλου Αθήνα	500
Δημήτριος Κ. Καλιακάτσος Αθήνα Έπ. Πρ.	500
Β.Κ. (Κεντρικό)	2000
Αλέκος Καλιακάτσος (Κεντρικό)	200
Γεώργ. Αλ. Καλιακάτσος (Κεντρικό)	400
Θεοφάνης Γεωργογιάννης (Κεντρικό)	200
Δημήτρης Χρ. Καλιακάτσος (Κεντρικό)	200
Χρίστος Ι. Κωσταγιώργος (Κεντρικό)	500
Γιάννης Σ. Παπαδαγγέλης (Κεντρικό)	300
Στέφανος Χ. Σπύρου (Κεντρικό)	100
Μαρία Μπόμπολη (Αρτα)	500
Σωτηρία Μάρη (Ροδαυγή)	200
Ανδρέας Αναστασίου (Ροδαυγή)	200
Α. Νάτσικας (Αρτα)	500
Χαρίλ. Θεοχάρης (Αρτα)	500
Παύλος Τσάγκας Αθήνα	500
Κώστας Μ. Μάρης Αθήνα	300
Δημήτρης Αρ. Μπαρτζώκας Αθήνα	500
Νίκος Π. Γκόγκας Αθήνα	300
Κώστας Ι. Μήτσιος (Κωτσιγιάννος)	300
Γιωργ. Λικάκης Καναδάς	750
Σταύρ. Κουροπάκης Αθήνα	500
Ηλίας Δ. Καλιακάτσος	200
Κυφέλη Αρτας	500
Κώστας Π. Πάνος, Πάτρα	500
Αναστάσης Αράκης	500
Περικλής Ραχιώτης	300
Κώστας Ρακόπουλος (Λαγκαδιά)	200
Χρήστος Σπύρος (της Άννας)	200
Λάμπρος Καπρούτσος	200
Κώστας Δήμος	150
Κ. Χρήστου (Καλόδατο)	500
Γιωργος Αράκης (Ροδαυγή)	200
Κώστας Κωσταγιώργος	1000
Σοφοκλής Μπακαγιάννης	1000
Θόμος Τατσής	200
Γιάννης Τατσής	200
Μπαρτζώκας Παν.	1000

ΓΑΜΟΙ

—Στις 7.9.80 στην εκκλησία 'Αγία Τριάδας 'Αμπελοκήπων έγιναν οι γάμοι του Χρίστου Ν. Θεοδώρου μετά της Αικατερίνης Εύγ. Μπαλαούρα.

—Στις 13.9.80 στην εκκλησία Παναγίτσα Παλαιού Φαλήρου έγιναν οι γάμοι του Κώστα 'Ιωάν. Μπαλαούρα μετά της Μαίρης Καλύμνιου.

—Στις 28.9.80 στην εκκλησία του 'Αγίου Γερασίμου έγιναν οι γάμοι του Φίλιππα Κ. Τατσή μετά της 'Αλεξάνδρας 'Ι. Διαμάντη.

Στά καινούργια ζευγάρια τους ευχόμαστε μια καινούργια και ευτυχισμένη ζωή.

'Η Σ.Ε. «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

—Στην Άρτα στις 24.8.80 η Μαίρη Κουφού, κόρη του Κωνσταντίνου Α. Μάνου από το Βαθύκαμπο γέννησε κοριτσάκι.

—Στις 12.9.80 η κ. Μαριάννα σίζ. Θεόδωρου Σωκ. Σφήκα γέννησε αγοράκι.

'Η Σ.Ε. της εφημερίδας ευχεται στους παραπάνω γονείς να τους ζήσουν.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

—Στις 12.7.80 στην εκκλησία της 'Αγίας Βαρβάρας Δάφνης βαπτίστηκε το κοριτσάκι του Δημήτρη Γ. Καλιακάτσου. Το χαρίστηκε το όνομα 'Αγγελική.

—Στις 17.8.80 στην εκκλησία του 'Αγίου Νικολάου Ναζαίων βαπτίστηκε το κοριτσάκι του Χρίστου Θ. Παππά. Το χαρίσανε το όνομα Γεωργία.

—Στις 17.8.80 στην εκκλησία βαπτίστηκε το κοριτσάκι του Χρίστου Λαμπράκη. Το χαρίσανε το όνομα Εύθυμία.

—Στις 24.8.80 στην εκκλησία του 'Αγίου Νικολάου Ναζαίων βαπτίστηκε το κοριτσάκι του Γιώργου Καλιακάτσου. Το χαρίσανε το όνομα Μαρία.

—Στις 31.8.80 στην εκκλησία του 'Αγίου Γερασίμου βαπτίστηκε το αγοράκι του Βασίλη Π. Λαμπράκη. Το χαρίσανε το όνομα Νικόλαος.

—Στις 31.8.80 στην εκκλησία του 'Αγίου Κων(νου) στο Κρουονέρι βαπτίστηκε το κοριτσάκι του Χρίστου Δ. Σφήκα. Το χαρίσανε το όνομα Άννα.

—Στις 28 Σεπτεμβρίου στην εκκλησία Παναγιά στη Ραφήνα βαπτίστηκε η κόρη του Γιώργου 'Ιωάν. 'Αντωνίου (Πολιτικού Μηχανικού). Το όνομα Βασιλική χάρισε η Βασιλική σύζυγος 'Ανδρ. 'Ι. Εδάγγ. 'Αντωνίου. Το ευτυχές γεγονός γιόρτασαν οι γονείς μαζί με τους συγγενείς και φίλους σε ταβέρνα στη Μάκρη. Έτσι ξαναζεί η αείμνηστη και αδικοχαμένη Βασιλική σύζ. 'Ιω. 'Αντωνίου.

Στους παραπάνω ευτυχείς γονείς ο ΑΡΑΧΘΟΣ ευχεται να ζήσουν και να δουν όπως εκείνοι θέλουν.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ

Στις 31.8.80 στην εκκλησία 'Αγίου Κων(νου) του Κρουονέρι έγινε το ετήσιο μνημόσυνο του Δημήτρη Ν. Σφήκα.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Πέθανε στις 15.9.80 στην 'Αθήνα ο Νίκος 'Ιωάν. Παπανικολάου (Συν)χος 'Εκ) κός από το Τραπεζάκι Διστράτου και κηδεύθηκε την επομένη στα Πιστιανά 'Αρτας.

Στη γυναίκα του και τα παιδιά του θερμά συλλυπητήρια.

'Η Σ.Ε. του «ΑΡΑΧΘΟΥ»

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

'Υποχρέωση έχουμε να ευχαριστήσουμε όλους τους συνδρομητές που για 4 χρόνια τώρα στάθηκαν στο πλευρό μας και μας ενίσχυσαν με κάθε τρόπο. Με τη βοήθεια αυτών θα συνεχίσουμε.

'Η Σ.Ε. «Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»

Ευχαριστούμε όλους όσους μας τίμησαν με την παρουσία τους στους γάμους μας και ζήτησαν συγγνώμη για τυχόν παραλήψεις μας.

Χρήστος Ν. Θεοδώρου
Αικατερίνη Εύαγγ. Μπαλαούρα

Εφημερίδες - Περιοδικά που πήραμε

1. 'Αθωνανώτικος Παλμός
2. Τά Θεοδώριανα
3. 'Η Ροδαυγή
4. Τό Βουργαρέλι
5. Τά Νέα του Πέτα
6. Τά 'Ηπειρωτικά Νέα
7. Παλμός της 'Αετόπετρας
8. Τό Κοιπότι
9. 'Η 'Αμβρακία
10. 'Η Πανηπειρωτική
11. 'Ο Πεδικιώτης
12. 'Η Βράχα
13. Τό Περιοδικό «Ο ΣΚΟΤΦΑΣ».

**Τσιγαρο
ή υγεία;
διαλέξτε!**

Ευάγγελος Ν. Νταβατζής

ται, αυτή που ελάτρευες και την επεσκέπτετο κάθε χρόνο, ή δε ψυχή σου φτερουγίζει στις ράχες, στις λαγκαδιές και τα μονοπάτια του χωριού, στη Γκούρα, εκεί που γύριζες με το τουφέκι σου που ήταν το μεράκι σου. 'Ακόμα φτερουγίζει στα βουνά της 'Αλβανίας που σαν άξιωματικός πολέμους τις φασιστικές όρδες του Μουσολίνι. 'Ακόμα φτερουγίζει στα στρατόπεδα της Μακρονήσου και ή ψυχή σου θα πικραίνεται για την αδικία και το μίσος των ανθρώπων που σε έστειλαν εκεί έπειδή δεν ήσουν από τους άξιωματικούς που σκόδουν.

'Αξέχαστε ξάδερφε,

Διέγραψες την τροχιά της ζωής σου εν μέσω τόσων αντιθέτων περιστάσεων και συνθηκών, άφησες όμως ένα αδιάφθορο, περικαλές και επίζηλο οικογενειακό οικοδόμημα. Στά παιδιά σου θα δώσω μια ευχή: Να κληρονομήσουν τη μεγάλη ψυχή του πατέρα τους διότι τότε θα νιώσουν κάποτε ότι άξιζε τον κόπο να περάσουν απ' αυτή τη ζωή παρά τις πίκρες και απογοητεύσεις που επιφυλάσσει σ' όλους ανεξαίρετως τους θνητούς.

Λένε ότι ο χρόνος που όλα τα διαλύει και τα ήρμεϊ, ότι έχει τη δύναμη να σβήσει σιγά σιγά από μέσα από την ψυχή μας και τον πιο μεγάλο πόνο μας. 'Ισως έτσι θα είναι. 'Η μορφή όμως του Β α γ έ λ η Ν τ α β α ν τ ζ ή ποτέ δε θα χαθεί από το νοῦ μας, θα προβάλλει πάντοτε ζωντανός και ώριος, μέσα στους κρυφούς λογισμούς μας. Αιώνια σου ή μνήμη.

ΔΗΜ. ΚΑΛΙΑΚΑΤΕΟΣ

Υ.Γ.: Το ετήσιο μνημόσυνο τελέστηκε στην ιδιαίτερή του πατρίδα την Κυψέλη (Χόσεψι) της 31 Αυγούστου ημέρα Κυριακή εν μέσω των οικείων του, συγγενών του και πλήθους κόσμου.

ΑΡΑΧΘΙΝΟ ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΟ

'Ο συμπατριώτης και στενός συνεργάτης του ΑΡΑΧΘΟΥ Νώντας Ρακόπουλος το καλοκαίρι πέρασε μια κρίσιμη περίοδο με την υγεία του. Τώρα είναι καλύτερα. Το ευχόμαστε γρήγορα να γίνει καλά και να συμπληρωθεί και το κενό που άφησε στον ΑΡΑΧΘΟ ή αναπάντεχη απουσία του. Στη φωτογραφία μας από άριστερά ο Νώντας μαζί με τον Πρόεδρο της 'Αδελφότητας κ. 'Αντωνίου και τον Βουλευτή 'Αλέκο Λιαροκάτη στα Κιούρκα.

ΑΘΛΗΤΙΚΟΣ ΑΡΑΧΘΟΣ

'Η ποδοσφαιρική ομάδα του ΑΡΑΧΘΟΥ «ΑΡΑΧΘΟΣ» άρχισε προπονήσεις στις 'Αθλητικές εγκαταστάσεις του 'Αγίου Κοσμά.

Κάθε Τετάρτη και Κυριακή, μπορούν όλοι επιθυμούν να μεταβαίνουν στον 'Αγιο Κοσμά για προπόνηση. Τις προπονήσεις του 'Αρχαίου ανάλαβε τέως παίκτης του 'Αστέρα Ζωγράφου.

Το Νοέμβριο θα γίνει ποδοσφαιρικός αγώνας με την Πλατανούσσα. ('Η ρεβάνς του 7-0).

'Επίσης όποια αδελφότητα διαθέτει ποδοσφαιρική ομάδα μπορεί να έρθει σ' επαφή μαζί μας για το κλείσιμο αγώνα.

ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΙ

Μπορείτε να στείλετε τη συνδρομή σας για τα γραφεία του ΑΡΑΧΘΟΥ ταχυδρομικώς με την ένδειξη «Για την απόκτηση γραφείου του ΑΡΑΧΘΟΥ» ή να καταθέσετε στην 'Εθνική Τράπεζα 'Ελλάδας, αριθ. λογαριασμού 94.41.56-5 και να πάρετε απόδειξη του ποσού που καταθέσατε και την στείλετε στην Διεύθυνση της 'Εφημερίδας, Πατησίων 14, Β' όροφος, 'Αθήνα.

Τό Δ.Σ.

ΑΝΕΚΔΟΤΕΣ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΜΠΑΡΜΠΑ ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΙΑΚΑΤΕΟΣ (ΓΕΩΡΓΙΟΥ) ΝΑΖΕΤΚΑ. 'Ο άνθρωπος που για 50-60 χρόνια κράτησε στα χέρια του την οικονομία του μικρού μας χωριού.

ΑΠΟΦΑΣΗ Δ.Σ.

Σύμφωνα με το Άρθρο 20 του Καταστατικού μας: «Μέλος του Δ.Σ. που απουσιάζει άδικαιολόγητα πέρα από 3 τακτικές συνεδριάσεις θεωρείται ότι παραιτήθηκε και αντικαθίσταται από τον άμέσως επόμενο κατά σειρά». Κατόπιν αυτών τη θέση της Ρένας Καμπρή που «παραιτήθηκε» καταλαμβάνει η Σοφία Κ. Μαργαρίτη, ή οποία παρακαλείται να έλθει στην προσεχή συνεδρίαση, του Δ.Σ. στα γραφεία εφημερίδας Πατησίων 14 Β' όροφος.

Για το Δ.Σ.
'Ο Πρόεδρος
ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΥ
'Ο Γεν. Γραμματέας
ΑΡ. ΜΠΑΡΤΖΩΚΑΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΡΤΑΣ

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΚΕΝΤΡΙΚΟ - ΑΝΕΜΟΡΡΑΧΗ

Έχουμε πληροφορίες πώς ύστερα από αναφορά που έκανε το Κοινοτικό Συμβούλιο προς τη Νομαρχία στάλθηκε γκαρνιτέρ για τη θελίωση του δρόμου 'Ανεμορράχη - Κεντρικό. Ο δρόμος αυτός που είναι ζωτικής σημασίας ασφαλώς θα έπρεπε να είχε καλύτερη τύχη, δεδομένου ότι:

1) Στο Κεντρικό (συνοικισμός Φτέρη) υπάρχει ο ΑΡΑΧΘΟΣ ποταμός, μοναδικός χώρος άμμοληψίας και δομησίμων υλικών.

2) Στο Κεντρικό (συνοικισμός Φτέρη) υπάρχει το μοναδικό 'Αγροτικό 'Ιατρείο της περιοχής με όπλιτη ιατρό.

3) Στην 'Ανεμορράχη υπάρχει ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ ή μοναδική της περιοχής.

4) Στη Φτέρη στις εχθές του ΑΡΑΧΘΟΥ υπάρχει ο μοναδικός υδρόμυλος της περιοχής που λειτουργεί καθ' όλο το χρόνο για την παρασκευή του αλεύρου.

Διά της θελίωσης της παραπάνω οδού —που ανοίχτηκε με προχειρότητα και εκεί που από παλαιά ανέβαιναν μόνο οι πεζοί με τα ζώα τους χωρίς στοιχειώδη χάραξη— πετυχαίνεται:

1) Η ένωση οδικά των δύο χωριών που συνορεύουν.

2) Διευκολύνεται ή εμπορευματική διακίνηση και η ανταλλαγή των αγροτικών μας προϊόντων.

3) Αποφεύγεται το περιμετρικό μαρτύριο ('Ανεμορράχη - Δίστρατο - Τραπεζάκι - Φτέρη) για τη μεταφορά των υλικών από τον ΑΡΑΧΘΟ που είναι ο μοναδικός χώρος άμμοληψίας και δομησίμων υλικών, με οικονομία χρόνου - χρήματος - ενέργειας και χιλιομετρικής απόστασης.

4) Γίνεται εύκολη και σύντομη ή διακίνηση του γιατρού προς το γειτονικό χωριό με πρόληψη μιας έκτακτης ανάγκης — εύκολη και σύντομη ή διακίνηση των ασθενών προς το γιατρό σε περίπτωση ανάγκης.

5) Εύκολη και σύντομη ή επέμβαση των κατοίκων προς την ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ και αντιμετώπιση.

6) Ένώνονται οι επαρχιακοί δρόμοι Νο 14 και 18.

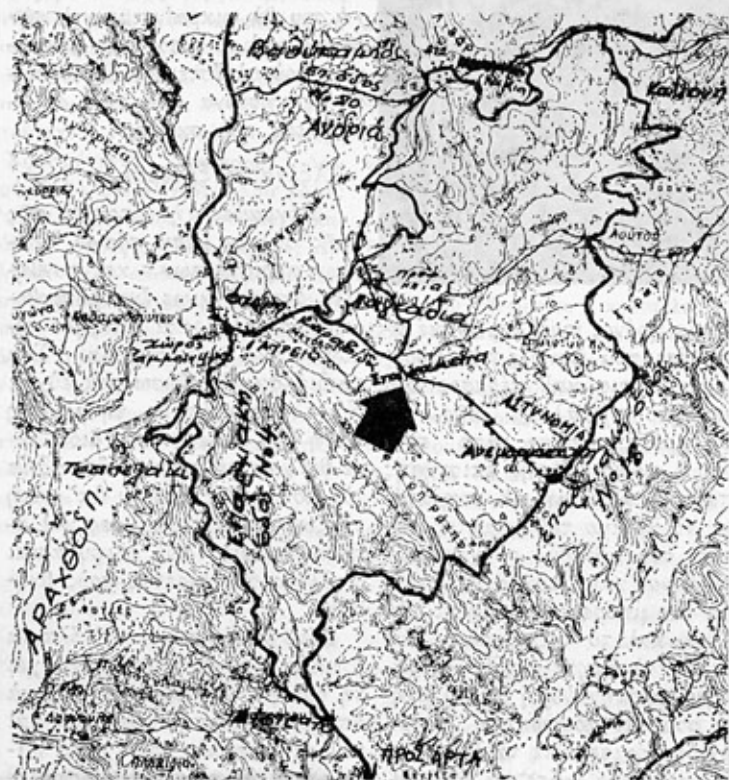
7) Χρησιμοποιείται σαν έφεδρικός όταν ο θάλιος επαρχιακός δρόμος Νο 4 (Δίστρατο -

Φτέρη - Βαθύκαμπος κλπ.) καταστρέφεται κατά τη διάρκεια του χειμώνα ή εκτελούνται σ' αυτόν τεχνικά έργα.

Γι' αυτό φρονούμε ότι πρέπει:

Για να μη σπαταλώνται ά-

σία της λέξεως για να εξυπηρετηθούν οι κάτοικοι. Επίσης θα πρέπει να χορηγηθεί από τη Νομαρχία σε πρώτη φάση μία μικροπίστωση της τάξεως των 50—100 χιλιάδων για την κατασκευή μιας αχυράδας στα

Χάρτης των χωριών μας Κεντρικό - 'Ανεμορράχη όπου φαίνεται ο «έν λόγω» δρόμος καθώς και τα σημεία απ' όπου πρέπει να άρχισει ή χάραξη. Καραβίδα και Προφ. 'Ηλίας.

δικα χρήματα για συντηρήσεις και μικροεπισκευές.

Για να μη ταλαιπωρούνται άδικα οι κάτοικοι αυτής της ευρείας περιοχής με τόσα κοινά προβλήματα και να μη διακινδυνεύουν τα οχήματά των επιβατηγά και φορτηγά. Να σταλεί από τη Νομαρχία Μηχανικός για να χαράξει το τμήμα του δρόμου από συνοικισμό Λαγκαδίων (από Καραβίδα και από προφήτη 'Ηλία) μέχρι την 'Ανεμορράχη και στα σημεία που ο δρόμος παρουσιάζει απaráδεκτη κλίση και δεν μπορούν να ανεβαίνουν - κατεβαίνουν τα οχήματα και στη συνέχεια να χορηγηθεί από τη Νομαρχία Μπουλτόζα «ίκανή» να ανοίξει το δρόμο — να τον διαπλατύνει και να τον θελιώσει έτσι ώστε να γίνει ένας δρόμος που να διέρχονται ανώδυνα το οχήματα και όχι δρόμος - παγίδα. Να γίνει δρόμος μ' όλη τη σημα-

σταλάματα (ρέμα Καπρούτσου) ενώ στη συνέχεια θα πρέπει οπωσδήποτε να γίνει κανονική γέφυρα.

Φρονούμε ακόμα πώς, ο δρόμος αυτός που δυστυχώς ακόμα σήμερα βρίσκεται σ' αυτή την κατάσταση, πρέπει οπωσδήποτε να γίνει επαρχιακός διότι επαναλαμβάνουμε ότι είναι δρόμος παραπάνω από ζωτικής σημασίας.

ΟΙ ΠΙΝΑΚΙΔΕΣ

Όπου κι αν πιάς εκεί στα όρεια της 'Ηπείρου βλέπεις τις πινακίδες που σε κατατοπίζουν. Είναι ωραίες, ορθογώνιες, ζωγραφισμένες και τοποθετημένες σε καίρια σημεία. Μόνο που άλλες είναι πεσμένες στο έδαφος και φυσικά δείχνουν άλλο αντί άλλο χωριό. Άλλες είναι άσφαρες και ξεπλυμένες και φυσικά δεν ξεχωρίζεις τί γράφουν, άλλες είναι πίσω από δέντρα και δε βλέπεις τίποτε, κι άλλες δεν υπάρχουν καθόλου.

Αποτέλεσμα:

Άλλοι πιάς και άλλοι βρίσκουν.

Ας φροντίσουν οι αρμόδιοι να γραφούν νέες και κατατοπιστικές πινακίδες που να δείχνουν τη σωστή κατεύθυνση αλλά και την ακριβή απόσταση.

Στο δικό μας χωριό θέλει τουλάχιστο μία πινακίδα στην άρχη της επαρχιακής οδού Νο 20 μιά στην θέση Καραβίδα και μία στην 'Ανεμορράχη να δείχνει τα Λαγκαδία - Κεντρικό.

ΓΙΑ ΤΗ Δ.Ε.Η.

Χρόνια τώρα ακούμε το ίδιο παραμύθι: αλλά με παραλλαγές: "Άλλοτε το χωριό μας δεν ήταν διώσιμο άλλοτε το χωριό μας ήταν σκορπισμένο άλλοτε το χωριό μας δεν είχε πόρους. Τώρα ο συνοικισμός δεν είναι «αυτότελης».

Δεν είναι αυτότελης συνοικισμός λέει ή ΔΕΗ για τα «Ανδριά» και οι κάτοικοι είναι θυσιζόμενοι στα σκοτάδια.

Ο Θεός άς τους έχει καλά αλλά αυτά είναι παραμύθια της χαλιμάς. Κολήσαμε στο τυπικό μέρος και τους εγκαταλείψαμε στο έλεος του Θεού. Με μαθηματική ακρίβεια χρόνο με το χρόνο οι κάτοικοι θα αραιώνουν — έτσι όπως πάει το πράγμα — άρα αυτοί δεν πρόκειται να πάρουν ποτέ φως άρα αυτοί είναι καταδικασμένοι...

Μήπως θάπρεπε ή ΔΕΗ ή ή Νομαρχία ή το Κράτος να βρει κάποιο τρόπο να ικανοποιηθεί όλους τους κατοίκους. Γιατί πώς να το κάνουμε ή παίρνει όλο το χωριό ρεύμα ή όχι.

Κατά τα άλλα ή ΔΕΗ απει-

λεί:

«Θά ακριβήσουν οι κολώνες».

«Ε, όχι κύριοι, δεν πρέπει να αγοράσει κανείς τις κολώνες».

Σ' ένα Κράτος δικαίον δεν υπάρχουν ενδοσήμενοι, πρυτανεύει ή άρχή της ισοπολιτείας και της ισονομίας, όπου οι πολίτες, όλοι οι πολίτες άδιακρίτως είναι ίσοι ενώπιον του Νόμου κι όταν προστατεύει κι όταν τιμωρεί.

Ας μās άπαντήσει ή ΔΕΗ.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ, λόγω δικαστικών και άδειών του προσωπικού του τυπογραφείου και των μελών της Σ.Ε. εκδίδεται με μνημιακή καθυστέρηση.

Η Σ.Ε.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

Ο επίκτητος λέει κάπου:

«Αν σου πεί κανείς ότι ο τάδε σε κακολόγησε, μην άρχίσεις να διαμαρτύρεσαι και να δικαιολογής τον έαυτό σου, αλλά άπάντησε: "Αν ήξερε ο άνθρωπος αυτός όλα τα ελαττώματά του, δεν θ' ανέφερε τόσο λίγα μονάχα».

—Ρώτηξαν κάποτε τον Διογένη τίνας το δάγκωμα είναι το πιο επικίνδυνο. Αυτός τότε άπήντησε: «Εκ μόν των άγρίων το του συκοφάντου εκ δε των ήμέρων το του κόλακος».

ΟΙ ΝΕΟΙ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Σύμφωνα με πληροφορίες στις εξέτασεις φέτος για τις άνώτερες και άνώτατες σχολές πέρασαν από το χωριό μας:

Αντωνίου Έλένη του Χρήστου (Κρυονέρι): Στελεχών επιχειρήσεων.

Δήμου Πολυξένη του Γιάννη (Φτέρη) στη ΣΕΛΕΤΕ.

Συγχαρητήρια

Ο ΑΡΑΧΘΟΣ επιθυμεί όπως οι νέοι φοιτητές μās γράψουν τη νέα τους διεύθυνση για να τους άποστείλει ή έφημερίδα δωρεάν.

Επίσης όποιος άλλος έχει περάσει σε οποιαδήποτε σχολή και δεν το μάθαμε να μās ενημερώσει σχετικά.

Προς το Κοινοτικό Συμβούλιο

Επειδή πολλές φορές οι πατριώτες δεν ξέρουν τί έργα γίνονται στο χωριό μας ή τί πρόκειται να γίνουν:

Παρακαλείται το Κοινοτικό Συμβούλιο να μās άποστείλει το πρόγραμμα που έχει κάνει για τα έργα που πρόκειται να εκτελεστούν στο χωριό μας, για να το δημοσιεύσουμε στην έφημερίδα και να ενημερωθούν όλοι οι πατριώτες.

Εύχαριστούμε το Δ.Σ.

«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»
ΜΗΝΙΑΤΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΟΤ ΑΡΤΑΣ
«Ο ΑΡΑΧΘΟΣ»

δίδεται από Συντακτική Έπιτιμή που την άποτελούν οι:
Χρήστος Π. Ζαχαρίας
Κίμωνας Γ. Μπαρτζώνας
Σωκράτης Κ. 'Αράτης
Γιώργος Χ. Αντωνίου
Χρήστος Ι. Αντωνίου

Διευθυντής και ίστέθυνος
κατά Νόμο
Χρήστος Ι. Αντωνίου
(Πρόεδρος 'Αδελφότητας)
Πειραιώς 4 (Όμόνοια)
Τηλ. 52.33.131

Τπεύθυνος Διεκπεραίωσης
Σωκράτης 'Αράτης
'Αράδου 24, 'Ανω 'Ιλίσια
Τηλ. 77.83.303

Τπεύθυνος Τυπογραφείου
'Ηλίας Τουρνόγλου
Γερανίου 9, τηλ. 52.45.392

Σ Τ Ν Δ Ρ Ο Μ Ε Σ
'Εσωτερικού... .. δρχ. 200
'Εξωτερικού... .. δολ. 20
'Επιχειρ. - 'Όργ. Συνετ. δρχ. 500

ΓΙΩΡΓΟΣ Ι. ΑΝΤΩΝΙΟΥ

Πολιτιυός και Τοπογράφος
Μηχανιυός

Διπλωματούχος Ε.Μ.Π.

ΤΟΣΙΤΣΑ 20, ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 36.13.924

ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΣΙΔΗΡΟΥ — ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ
ΠΟΡΤΕΣ — ΠΑΡΑΘΥΡΑ — ΧΩΡΙΣΜΑΤΑ
ΚΩΣΤΑΣ Ν. ΚΑΛΙΑΚΑΤΣΟΣ

Όδός Μενίπου 27 - ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ - Τηλ. 5720814

Φωτεινές και Γραφτές έπιγραφές
'Επιγραφές επί αυτοκινήτων
ΧΡΗΣΤΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Τηλ. 69.10.478 - 77.97.905